

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I § 1, nr. 1, indeholdes forslag til ændringer i bestemmelsen om rådighedsløn og ventepenge.

Udgangspunktet for tjenestemandskommissionen af 1965, hvis betænkning lå til grund for lovændringen på tjenestemandsområdet i 1969, var bl.a., at tjenestemandssystemet skulle gøres mere fleksibelt samtidig med, at tjenestemændene fortsat skulle have tryghed i ansættelsen.

Det blev derfor ved lovgivningen pålagt tjenestemænd inden for visse grænser at tåle forandringer i deres stilling, uden at dette gav dem krav på pension. Endvidere fandt kommissionen, at opretholdelse af ventepengeinstituttet i sin eksisterende form ikke var nødvendigt, men at der ville være taget fornødent hensyn til tjenestemænds krav på tryghed med en regel om ret til rådighedsløn i tre år, såfremt ændringer i forvaltningens organisation eller arbejdsform nødvendiggjorde nedlæggelse af tjenestemandens stilling, og der ikke inden for eller uden for pågældendes ansættelsesområde kunne anvises den pågældende en passende stilling.

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at kommissionen er gået ud fra, at ansættelsesområderne for tjenestemænd blev så vide, og at der blev fastsat sådanne hensigtsmæssige regler for behandling af spørgsmål om overgang til andet ansættelsesområde, at det kun i sjældne undtagelsestilfælde ville være påkrævet at anvende bestemmelsen om rådighedsløn.

Forudsætningen om, at der alene ville blive tale om sjældne undtagelsestilfælde, har vist sig ikke at holde, og samtidig er overenskomstansættelse blevet mere almindelig i det offentlige, således at det ikke er ualmindeligt, at en tjenestemand, der er afskediget med rådighedsløn, har mulighed for at få ansættelse på andre vilkår i det offentlige.

For at undgå at de pågældende på denne måde får udbetalt dobbelt løn (rådighedsløn + løn i den nye stilling), har staten og nogle kommuner indført en praksis, der betyder, at den pågældende tjenestemand kun får en løn i stillingen, der svarer til det beløb, der udgør forskellen mellem lønnen i stillingen

og den pågældendes rådighedsløn. Denne konstruktion har været nødvendig, da der ikke hidtil har været hjemmel til at inddrage rådighedslønnen, medmindre den pågældende på ny fik ansættelse, som efter tjenestemandspensionslovens § 4 blev medregnet i pensionsalderen.

Lovforslaget tilsigter at skabe en sådan hjemmel, således at det bliver muligt midlertidigt at afbryde udbetalingen af rådighedsløn helt eller delvis, hvis den tidligere tjenestemand bliver ansat i staten, folkeskolen, folkekirken, Folketinget, under Københavns kommunale skolevæsen, Grønlands hjemmestyre, Færøernes landsstyre, en kommune, et koncessioneret selskab eller en stats- eller kommunegaranteret virksomhed på andre vilkår end tjenestemandsvilkår.

En tilsvarende mulighed for midlertidigt at afbryde udbetalingen af rådighedsløn helt eller delvis foreslås indført i de tilfælde, hvor en tjenestemand i forbindelse med en opgaveomlægning følger med over i den nye virksomhed, som efter opgaveomlægningen varetager de arbejdsopgaver, som den pågældende var beskæftiget med som ansat i staten, folkeskolen eller folkekirken.

Det foreslås endvidere, at rådighedsløn falder væk, når personen fylder 67 år.

Baggrunden herfor er, at det generelt må antages, at tjenestemænd, der har nået den alder, ikke vil kunne omplaceres til en passende stilling og derfor ikke opfylder de generelle betingelser for at kunne få rådighedsløn.

Endvidere er der i § 1, nr. 3, stillet forslag om, at nordiske statsborgere i visse tilfælde kan ansættes på tilsvarende vilkår som tjenestemænd.

Forslaget om ændring af bestemmelserne om rådighedsløn kan medføre mindre besparelser. Forslaget om nordiske statsborgere kan medføre udgifter til rådighedsløn ved nedlæggelse af stillinger.

Lovforslaget har været forhandlet med de kommunale lønorganer. Endvidere har lovforslaget i medfør af tjenestemandslovens § 48 været forhandlet med de forhandlingsberettigede centralorganisationer.